

RESUME

Raport opisuje wyniki porównawczej analizy sposobu stosowania zasady partnerstwa w SPO RZL oraz na poziomie krajowym i regionalnym w PO KL (wojewódzkie komponenty PO KL zostały potraktowane jako osobne programy).

Badanie wykonano w okresie od listopada 2008 r. do marca 2009 r., w oparciu o specjalnie opracowane narzędzie analityczne – Model Partnerstwa. Model wyznacza sześć kluczowych obszarów, wpływających na jakość relacji partnerskich w zarządzaniu programem (np. struktura instytucjonalna partnerstwa, potencjał partnerów, itp). Ich analiza, prowadzona w oparciu o zestaw 18 wskaźników, pozwoliła na porównawczą ocenę sposobu stosowania zasady partnerstwa w badanych programach oraz identyfikację wyróżniających się rozwiązań. Uzupełnieniem analizy wskaźnikowej było badanie ankietowe członków Komitetów / Podkomitetów Monitorujących oraz studia wybranych przypadków. Założenia metodologiczne, częściowe wyniki badań oraz propozycje zaleceń ewaluacyjnych były omawiane na odbywających się cyklicznie spotkaniach Warsztatu Partnerów. Brali w nich udział przedstawiciele wszystkich grup uczestniczących w zarządzaniu SPO RZL i PO KL.

Podstawowym wnioskiem z badania jest konstatacja, że w badanych programach nie ma jednej, powszechnie podzielanej wizji partnerstwa oraz jego celów. Wynikają stąd znaczące różnice w sposobie interpretacji funkcji Komitetów / Podkomitetów Monitorujących oraz rozumieniu zasad współpracy między partnerami. W efekcie, dochodzi do wielu nieporozumień, zaś możliwości, jakie daje partnerstwo nie są optymalnie wykorzystywane.

Zdaniem ewaluatorów, kluczem do rozwiązania tego problemu jest zdefiniowanie spójnej strategii partnerstwa, precyzyjnie określającej jego cele, odpowiadające im mechanizmy zarządcze i procedury współpracy. Wyodrębniono cztery typy strategii: (1) partnerstwo jako kanał informacji; (2) partnerstwo jako przestrzeń debaty; (3) partnerstwo jako forma kontroli społecznej; (4) partnerstwo jako przestrzeń negocjacji. Konsekwencją wyboru dominującego celu partnerstwa powinno być dopasowanie zakresu i metod włączenia partnerów do funkcji, jaką mają oni pełnić w Programie.

Wynikiem analizy jest również sformułowanie 49 szczegółowych zaleceń ewaluacyjnych dot. każdego z sześciu badanych obszarów. Najważniejsze to:

- Poszerzenie bazy partnerstwa poprzez włączenie w jego prace organizacji świadczących bezpośrednią pomoc dla grup docelowych (partnerstwo merytoryczne).
- Utworzenie we wszystkich regionalnych komponentach PO KL grup roboczych z udziałem partnerów (również „branżowych” organizacji spoza KM/PKM).
- Zwiększenie zakresu zadań, autonomii i zaplecza kadrowego Sekretariatów KM/PKM (m.in. działania integracyjno-informacyjne i program pomocy technicznej dla partnerów).
- Finansowanie kosztów partnerów ponoszonych w związku z udziałem w partnerstwie (działania informacyjno-konsultacyjne, delegowanie ekspertów do grup roboczych).
- Zwiększenie roli partnerów w fazie tworzenia Planów Działania (via grupy robocze) oraz szerszy zakres konsultacji PD i kryteriów oceny projektów (podmioty spoza KM/PKM).
- Wzmocnienie pozycji PKM przy zatwierdzaniu kryteriów, PD, i sprawozdań Instytucji Pośredniczącej (rekomendacja PKM warunkiem ich przyjęcia przez IZ i KM PO KL).
- Zwiększenie roli KM/PKM, jako instytucji monitorującej prawidłowość procesu wyboru projektów (narzędzia pozwalające na skuteczną kontrolę społeczną w tym elemencie).
- Włączenie partnerów, lub delegowanych przez nich ekspertów, do Grup Sterujących Ewaluacją. Zapewnienie im znaczącego wpływu na planowanie badań ewaluacyjnych.
- Zdefiniowanie roli PKM w przyjmowaniu rekomendacji ewaluacyjnych i monitorowaniu ich wdrażania (upowszechnienie w regionach „Modelu zarządzania rekomendacjami”).